

KARLSBORGS
KOMMUN

DIGITALISERINGSPLAN FÖR BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

GILTIGHETSTID 2023 - 2025

Dokumenttyp:	Plan
Diarienummer:	2022-99
Beslutande:	Barn- och Barn- och Utbildningsnämnden
Datum för beslut:	2022-06-01
Paragraf i protokoll:	36
Gäller från och med:	2022-10-10
Gäller till och med:	2025-02-28
Gäller för:	Barn- och utbildningsförvaltningen
Dokumentansvar:	IKT-strateg
Datum för aktualitetsprövning:	2024-02-28 (Aktualitetsprövning ska ske av dokumentansvarig två år efter beslut/senaste revidering)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	3
2. SYFTE	4
3. ORGANISATION.....	5
3.1 Huvudmannens ansvar.....	5
3.2 Skolledning	5
3.3 Kommunövergripande IT-grupp	5
3.4 IKTStrateg roll	5
3.5 Servicedesk, Skövde IT och IT-akut.....	5
3.6 IT-administratör/ IT-tekniker	6
3.7 Systemansvarig	6
3.8 Systemtekniker	6
3.9 IT- i undervisningsgrupp.....	6
3.10 Nätverk	6
4. NATIONELL OCH LOKAL VISION	7
4.1 Lokal vision.....	7
4.2 Mål och förväntningar för att uppnå nationell och lokal vision	9
5. DIGITAL KOMPETENS	11
5.1 Digital kompetens inom olika skolformer	11
5.1.1 Digitala färdigheter förskolan.....	11
5.1.2 Digitala färdigheter grundskolan f – 3, fritidshem.....	12
5.1.3 Digitala färdigheter grundskolan 4 – 6	12
5.1.4 Digitala färdigheter grundskolan 7 – 9, Gymnasiet (IM).....	13

6. DIGITAL ARBETSMILJÖ	14
7. DIGITALT LÄRANDE I EN TILLGÄNGLIG LÄRMILJÖ.....	15
8. TILLGÅNG DIGITALA ENHETER	16
8.1 Planering av inköp och teknisk utrustning	17
8.1.2 Skolverkets krav, Digitala prov	17
8.1.3 Informationssäkerhet.....	17
8.1.4 Upphandling	18
8.1.5 Grön IT – Vårt hållbarhetsarbete – Förbrukade enheter.....	18
8.1.6 Kostnadsfri skola	18
BILAGA 1 FÖRVALTNINGSÖVERGRIPANDE SYSTEM, PROGRAM, LICENSER	19
BILAGA 2 SYSTEMÖVERSIKT	20
BILAGA 3 PEDAGOGISKA PROGRAM OCH LICENSER.....	21
BILAGA 4 SYSTEMANSVARIGA FÖR BUNS VERKSAMHETSPROGRAM.....	22

1. INLEDNING

Digitaliseringsplanen är en strategi för att arbeta långsiktigt och enhetligt med frågor som rör digitaliseringen i skolan. Strategin bygger på Regeringens nationella digitaliseringsstrategi för skolväsendet, Skollagen och Skolverkets nationella IT-strategier. ”Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.” (Skollagen kapitel 1: Likvärdig utbildning 9§)

Det finns en vanligt förekommande idé om att dagens unga tros ha en nästan medfödd digital kompetens med anledning av omfattande och intensivt användande. Vissa bedömare tror att den som sitter tillräckligt mycket framför skärmen automatiskt tillägnar sig förmågan att söka, sovra, värdera, fokusera, sortera och sammanställa. Men så är det inte. För att söka i världens största mest komplexa bibliotek – Internet – kommer du behöva ha en gedigen kunskap i läsning, sökteknik, källkritik och sammanställning.

Skolans digitalisering är en spegling av digitaliseringen i samhället och en viktig del i att förbereda eleverna för framtiden. Det handlar om att ge alla elever rätt förutsättningar för att utvecklas. I grunden en fråga om demokrati och likvärdighet för alla elever. Hela kedjan är avgörande för bra resultat, från infrastruktur, tekniskt stöd, rätt utrustning och system till rätt kompetens och kollegialt lärande. Förvaltningen stödjer och leder digitaliseringsarbetet med pedagogiskt och tekniskt stöd och nätverk. Utgångspunkten i detta arbete är att uppnå hög digital kompetens och att kunskapsutveckling och likvärdighet ska stärkas, utifrån hållbarhet, globalt framtidsperspektiv samt synen på ett livslångt lärande.

Den lokala strategin ska bidra till ökad måluppfyllelse och likvärdighet genom att tillvarata digitaliseringens möjligheter i hela förvaltningen. Detta innebär en stärkt digital kompetens hos elever och lärare, strategisk kompetens hos skolläring samt förutsättningar för att digitaliseringens möjligheter ska tas till vara för skolutveckling och för utveckling av undervisningen.

Digitaliseringsplanens syfte är att utveckla och vägleda det pedagogiska arbetet med stöd av IT i förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning i Karlsborgs kommun.

Digitaliseringsplanen anger de förutsättningar och insatser som krävs för att barn/elever och personal ska utveckla en adekvat digital kompetens.

Strategin bygger vidare på Karlsborgs digitaliseringsplan 2020-2023 och har arbetats fram av IKT-Strategi i samtal och arbete på enheterna, i nätverk och tillsammans med nyckelpersoner från samtliga verksamheter.

En digitaliseringsplan är inte ett dokument för att digitalisera skolan i så hög utsträckning som möjligt utan en strategi för att göra de uppkopplade enheterna till de pedagogiska verktyg de borde vara. Den digitala tekniken måste användas och utgå ifrån en genomtänkt strategi, en genomtänkt pedagogik och en genomtänkt didaktik för att ge resultat.

2. SYFTE

Syftet med denna plan är att utbildningsförvaltningen ska ha en medveten och kommunicerad strategisk plan för det fortsatta arbetet med digitaliseringsarbetet. Lärare, elev, skola och huvudman ska arbeta långsiktigt och tillsammans med en digital strategi som är effektiv och effektiv.

Digitaliseringsplanen ska omfatta hela förvaltningen och strukturera vem, varför och hur verksamheten ska arbeta med frågor som rör digitaliseringen. Strategin ska vara ett levande dokument. De övergripande målen ska konkretiseras genom praktiska arbetsrutiner och handlingsplaner, som hela tiden följs upp, diskuteras och revideras.

3. ORGANISATION

Karlsborgs kommuns samlade information om övergripande digitaliseringsstrategi samt IT-stöd i arbetet finns på kommunens [intranät](#).

3.1 HUVUDMANNENS ANSVAR

Barn- och Utbildningsnämnden har det finansiella ansvaret för utökning och en hållbar förnyelse av de digitala verktyg som tillhandahålls till barn/elever och personal, för underhåll och utbyggnad av infrastruktur och för inköp av läromedel och andra resurser. Nämnden behöver också skapa förutsättningar för personal och skolledning att delta i de omfattande kompetensutvecklingsinsatser som krävs. Utöver detta är Barn- och Utbildningsnämnden ansvarig för personuppgiftsbehandling.

3.2 SKOLLEDNING

Skolans digitalisering handlar om att öka kvaliteten i undervisningen. Där har rektor en central roll. Som skolledare och beslutsfattare behöver man ha kunskap om hur undervisningen kan utvecklas för att öka måluppfyllelsen, hur digital kompetens beskrivs i läroplaner, kursplaner och ämnesplaner samt hur digitala verktyg, infrastruktur och tjänster kan samverka för att skapa en bra digital arbetsmiljö. Arbetsgivaren leder verksamheten och fördelar arbetet.

3.3 KOMMUNÖVERGRIPANDE IT-GRUPP

IT-grupp/samordningsgrupp för Karlsborgs kommun har utvecklingsansvar och arbetar övergripande för hela kommunen. Leds av Karlsborgs kommuns IT-chef, förvaltningar samt tillsammans med kommunansvarig från leverantör av IT-drift. Barn- och utbildningsförvaltningen har en representant.

3.4 IKTSTRATEG ROLL

IKT-strategen på förvaltningen leder kommunens övergripande strategiska arbete inom digitalisering. Stöttar och vägleder verksamheterna i digitaliseringsarbetet och arbetar för en ökad samordning inom kommunen och övrig samverkan där kommunen är representerad, främst via IT-leverantören Skövde IT och samverkanskommuner. Informerar nämnden, skolchef och skolledning om det pågående digitaliseringsarbetet i kommunen och dess resultat.

3.5 SERVICEDESK, SKÖVDE IT OCH IT-AKUT

Ansvarar för supportverksamhet för de tjänster skolan beställer av Skövde IT; t.ex. datorer och program som ligger i plattformen. De ansvarar också för att utföra de beställningar och stödja de utvecklingsönskemål som kommer från skolan och användarna.

Exempel på tjänster som köps av Skövde IT

- Drift av server för ex Procapita, PMO
- Användartjänst personal, politiker, timanställd
- Användarkonto extern, konsult m.m.
- Arbetsplatstjänst personal, elev, politiker
- Nätverk
- System för mobila elevenheter

3.6 IT-ADMINISTRATÖR/ IT-TEKNIKER

IT-administratör ansvarar för administration av data och skolutvecklingsfrågor gällande systemprocesser.

IT-tekniker ansvarar för drift och underhåll av IT-system som är inköpta via förvaltningen, felsöker och testar teknik beställd från leverantör. Ger stöd och support till användarna. Ansvarar för drift av elevenheterna.

3.7 SYSTEMANSVARIG

För varje IT-system skall en systemägare (systemansvarig tjänsteman) finnas utsedd. Systemägare skall tillvarata användarnas krav och ha det övergripande ansvaret för att IT-systemet stödjer verksamheten och verksamhetens mål. Systemansvarig informerar och driver utvecklingen mot systemtekniker om säkerhetsuppdateringar och förbättrade lösningar samt hanterar användarkonton och ger viss support i systemet till användarna. Systemägare ansvarar för:

- att informationsägarens säkerhetskrav genomförs. Säkerhetskraven ska anges med inriktning på konfidentialitet, riktighet, spårbarhet och tillgänglighet
- att informationsägarens regler för behörighetstilldelning säkerställs
- att systemkrav från ägaren av IT-leverans uppfylls
- att upprätta en god kontakt med systemtekniker

3.8 SYSTEMTEKNIKER

För system som har drift av Skövde IT finns särskild ansvarig systemtekniker. Kontakt hänvisas till Servicedesk eller Karlsborgs kommunansvarig på Skövde IT.

3.9 IT- I UNDERVISNINGSGRUPP

Karlsborg har utsedda interna nätverk som ska främja ett kollegialt lärande mellan enheter. IKT-inspiratörer, superuser, förstelärare, specialpedagoger, speciallärare och Vklass-inspiratörer har koll på hur digitaliseringsplanen omsätts i praktiken. Denna grupp ska medverka till att skapa former för pedagogiska metoder, digitala och fysiska, och att dessa delas mellan pedagoger.

3.10 NÄTVERK

Övriga nätverk som Karlsborgs kommun har representanter i.

3.10.1 SIKT NÄTVERKET

SIKT-nätverket bildades i samband med den nationella satsningen IT i Skolan 1999 med uppdraget att i första hand vara länken mellan stat och kommun och i andra hand öka samverkan mellan kommunerna i Skaraborg. Nätverket har fortsatt att träffas regelbundet då det fyller ett stort behov i Skaraborgs kommuner att utbyta erfarenheter och arbeta strategiskt i IKT-pedagogiska frågor. Gruppen har i uppdrag att arbeta för likvärdighet, framför allt när det gäller digital kompetens. Gruppen ska också identifiera för Skaraborg gemensamma utvecklingsfrågor och skapa förutsättningar för samarbete på alla nivåer. Uppdrag fås från Skaraborgs kommunalförbund.

3.10.2 SPSM - SKOLDATATEKSNÄTVERK

Gruppen skoldatateksnätverket är en resurs i kommunens skolutveckling och fokuserar på elevstöd med fokus på IT-användning. SPSMs verksamhet jobbar för att implementera inkluderande lösningar

för en likvärdig skola och verka för att elever får verktyg som inkluderar dem samt bidra till att höja den specialpedagogiska kompetensen om datorn som ett pedagogiskt verktyg.

3.10.3 HJO-TI-BORG-SKO

Samverkan med övriga kommuner som hanterar sin IT miljö i Skövde IT. Gruppen består av IKT-strategier och tekniker för samarbete.

4. NATIONELL OCH LOKAL VISION

Det övergripande målet i den [nationella strategin](#) är att det svenska skolväsendet ska vara ledande i att använda digitaliseringens möjligheter på bästa sätt för att uppnå en hög digital kompetens hos barn och elever och för att främja kunskapsutvecklingen och likvärdigheten. Den syftar till att alla barn och elever, unga som vuxna, ska få de kunskaper de behöver för livet och arbetslivet, vilket i förlängningen lägger grunden för den framtida kompetensförsörjningen.

- Alla barn och elever utvecklar adekvat digital kompetens. Det ska finnas en digital likvärdighet i det svenska skolväsendet.
- Barn, elever och personal ska ha god och likvärdig tillgång till digitala verktyg och resurser i syfte att förbättra utbildningen och effektivisera verksamheten.
- Forskning och uppföljning som stödjer utvecklingen av verksamheter och insatser ska tas tillvara.

Digital kompetens framhävs av EU som en av åtta nyckelkompetenser som medborgare behöver för livslångt lärande i ett kunskapsbaserat samhälle. Med digital kompetens menas säker och kritisk användning av informations- och kommunikationsteknik för arbete, fritid och kommunikation. (EUR-LEX)

Det är läroplanen och kursplanerna som styr utbildningen och undervisningen i skolan och förskolan. De är också avgörande för likvärdigheten i skolan. I läroplanerna för grundskolan och gymnasieskolan ska skolan verka för att alla inom skolväsendet ska bli digitalt kompetenta. Digitaliseringskommissionen definierar innebörden ”förtrogna med digitala verktyg och tjänster och ha förmåga att följa med i den digitala utvecklingen och dess påverkan på ens liv”. De digitala läromedlen ska vara ändamålsenliga utifrån det pedagogiska behovet.

Barnkonventionen FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 29: Barnets utbildning ska syfta till att utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga. FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 28: Staterna ska göra grundutbildningen obligatorisk och kostnadsfritt tillgänglig för alla.

Tillgängliga lärmiljöer ger barn och elever bättre förutsättningar i lärandet. Det kan minska behovet av särskilt stöd, vilket sparar tid på alla nivåer i verksamheten. Tid som kan nyttjas till ett aktivt och systematiskt arbete för att ge varje barn och elev de bästa förutsättningarna att nå så långt som möjligt i sitt lärande. (SPSM)

4.1 LOKAL VISION

Den lokala visionen är att utvecklingen inom digitalisering ska gå hand i hand med den pedagogiska idén i verksamheterna och utgå från nationella styrdokument samt Barn- och Utbildningsnämndens mål och styrtalet. I Karlsborgs förskolor och skolor når barn och elever goda resultat. I förvaltningen ska vi arbeta medvetet och genomtänkt med digitaliseringen. Rätt använda kan digitala verktyg förbättra undervisningen – fel använda riskerar de att försvåra inläringen. (Källa: Skolverket).

Med rätt verktyg kan du anpassa lärandet, frigöra mer tid till annat och lyfta elevernas resultat men framför allt våga nyttja de kreativa lösningar som finns i det digitala arbetssättet. De digitala verktygen ska vara hjälpmedel och finnas tillgängliga. Ibland fungerar papper, penna, linjal och lärobok bäst och ibland kan de digitala verktygen ge helt nya möjligheter. Att bekanta sig med de nya verktygen och få tid att utforska dem är väsentligt för att kunna nyttja dem optimalt.

BUN:s alla verksamheter ska arbeta hälsofrämjande med individens bästa i fokus och där samverkan ska ske såväl internt som externt. (Nämndens mål)

Målsättningen med skolans IT-struktur är att stödja ett gemensamt arbetssätt som sätter eleven i fokus och förenklar samarbetet mellan alla inblandade aktörer runt eleven – administration, personal, vårdnadshavare, stödfunktioner och elevhälsa. Förutom att digitala system behöver var anpassade till människan och faktiska behov behöver de även implementeras på ett medvetet sätt. Att köpa in dyra system och inte avsätta tid och kraft åt att lära och träna användarna att nyttja dem är av betydelse för kvalitén i skolan. Eleven ska ha en strukturerad digital vardag där system ska vara användarvänlighet och designade med lärarens och elevers behov i fokus.

Visionen är att förvaltningen ska leda skolans digitalisering med en strukturerat förändringsprocess för att maximera användargraden av verktyget/systemet. Målet är att varje användare vet, vill, vågar och kan använda verktyget på bästa och mest värdeskapande sätt för användaren och organisationen. Vi ska jobba digitalt och analogt, vi ska vara utforskande, vi ska våga, vi ska inspirera varandra och inspirera andra och vi ska arbeta kollegialt.

Arbetsmiljölagen gäller i skolan. Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever garanteras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Även om alla bestämmelser inte gäller i förskolan ska huvudmannen erbjuda förskolebarnen en säker miljö. I arbetsmiljölagstiftningen är det ett krav på att kartlägga risker i verksamheten. Skolverket menar att om lärare och skolledare ska kunna förebygga incidenter behöver de känna till när elever riskerar att fara illa. Vid händelse av kris (ex pandemi, konflikt) när skolan eller förskolan inte kan erbjuda undervisning och omsorg som vanligt blir detta extra viktigt. Skolan har ett ansvar att vara beredd för den hybrida lärsituationen och fjärr- samt distansundervisning. I de fall där elever av olika anledningar inte kan vara närvarande fysiskt i klassrummet kan de med teknik vara med på lektionen ändå via fjärrundervisning och följa undervisningen med digital planering. Genom att skapa en beredskap med en helhet inom viktiga områden så optimeras lärsituationen till att bli så bra som möjligt. Detta går i linje med den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet. Digitaliseringskommissionen (N 2012:04) har definierat innebörden av digital kompetens som i vilken utsträckning en individ är förtrogen med digitala verktyg och tjänster samt har förmåga att följa med i den digitala utvecklingen och dess påverkan på ens liv.

I förvaltningen finns och behöver vidareutvecklas digitala verksamhetssystem som stöd för barn och elevers kunskapsutveckling. Systemen möjliggör att stötta, synliggöra och följa lärandet för såväl elev, vårdnadshavare och pedagog som för skolledare och förvaltning. Systemen stöttar även arbetet att mäta, följa upp och utvärdera våra verksamheter

!

4.2 MÅL OCH FÖRVÄNTNINGAR FÖR ATT UPPNÅ NATIONELL OCH LOKAL VISION

För att uppnå den nationella och lokala visionen och nyttja digitaliseringens potential för ökad måluppfyllelse och likvärdighet i Karlsborgs förskolor, skolor, fritidshem och vuxenutbildning behöver förvaltningens olika nivåer medverka och samverka. Här tydliggör vi vilka förväntningar som ställs på de olika nivåerna för att nå samsyn och utveckling i hela förvaltningen.

4.2.1 KONKRETISERING AV MÅL OCH FÖRVÄNTNINGAR

ALLA MEDARBETARE FÖRVÄNTAS

- nyttja och behärska relevanta digitala verktyg och digitala miljöer i det egna arbetet.
- omvärldsbevaka digitaliseringsfrågor utifrån sin kontext.

PEDAGOGER FÖRVÄNTAS

- förankra undervisning och lärande i teorier kring forskning och beprövad erfarenhet med koppling till det digitala fältet.
- ha god förståelse för och praktisk kunskap kring hur digital kompetens och digital didaktik kan användas för att leda till ett bättre lärande.
- att kontinuerligt utveckla och använda digital kompetens och digital teknik för undervisning, vilket ska främja barn och elevers lärande.
- att ha god förståelse för barn och elevers digitala vardagserfarenheter och utifrån dessa skapa ett meningsfullt lärande.
- Att ha kunskap för att undervisa om och säkerställa ansvarsfullt nyttjande av digitala miljöer hos eleverna, när det gäller exempelvis personlig integritet, källkritik, upphovsrätt och säkerhet.
- att ha kunskap för att säkerställa ansvarsfullt nyttjande av digitala miljöer hos förskolebarnen när det gäller exempelvis personlig integritet och säkerhet.

REKTORER OCH BITRÄDANE REKTORER FÖRVÄNTAS

- att ha adekvat förmåga att strategiskt leda digitalt utvecklingsarbete på sin enhet.
- att ha kunskap om teorier, forskning och beprövad erfarenhet kopplad till det digitala fältet för att kunna driva och leda det digitala utvecklingsarbetet på enhetsnivå.
- att följa upp och stödja pedagoger i det digitala utvecklingsarbetet med sikte på utbildningens kvalitet och likvärdighet.
- skapa förutsättningar att utveckla personalens digitala kompetens och digitala didaktik för undervisning och lärande.
- driva, följa och utvärdera det digitala utvecklingsarbetet för undervisning och lärande så att progression skapas och synliggörs.
- utse en IT-inspiratör eller motsvarande.
- skapa en lokal Rutin för Digitalisering att stödja lärandet utifrån den egna enhetens förutsättningar.

- använda de i kommunen överenskomna digitala systemen i sin dokumentation och kommunikation med personal, elever och vårdnadshavare.
- säkerställa att de digitala enheter som inhandlats används i undervisningen.
- följa upp att digital teknik används för tillgänglig och varierad undervisning.
- att alla elever ska ha en god digital kompetens som utvecklas fortlöpande genom hela skoltiden.
- säkerställa strategi för att motverka multitasking och distraktioner och främja koncentration, till exempel fokusstärkande verktyg, policy kring mobiltelefoner et cetera.
- säkerställa en strategi för hur elevernas förmåga att söka och kritiskt använda informationen på internet ska utvecklas.
- säkerställa hur skolan ska beakta och hantera elevens integritet samt jobba förebyggande med kränkningar på nätet.

UTVECKLINGSLEDARE, IKT-STRATEG, IT-SYSTEMANSVARIG

- Att alla barn, elever och personal i Karlsborg kommuns skolor ska ha likvärdiga möjligheter att använda IT som ett redskap i lärandet utifrån behov och förutsättningar.
- Förse alla digitala enheter med ett utbud av digitala verktyg.
- Förse förvaltningen med en enkel onboarding/offboarding process för nyanställda och personal som slutat där kärnan är att användarupplevelsen är enkel och problemfri.
- Förväntas ta ansvar för att leda arbetet med den digitala transformationen.
- Förväntas ha kunskap om teorier, forskning och beprövad erfarenhet kopplad till det digitala fältet för att driva det digitala utvecklingsarbetet.
- Förväntas skapa förutsättningar för att enheterna ska kunna utveckla lärande och undervisning med de möjligheter som digitaliseringen erbjuder.
- Förväntas ha adekvat förmåga att strategiskt leda digitalt utvecklingsarbete i organisationen.
- Förväntas följa upp och stödja rektorer och förskolechefer i det digitala utvecklingsarbetet med sikte på utbildningens kvalitet och likvärdighet.
- Förväntas ta hand om förbrukade enheter på ett hållbart och säkert sätt.
- Förväntas säkerställa ändamålsenlig infrastruktur och att system och utrustning fungerar.
- Förväntas ta ansvar för övergripande administrativa och pedagogiska system.
- Förväntas säkerställa att alla våra upphandlade system är anpassade till verksamheternas behov samt att de lever upp till krav utifrån upphandling, juridik, datasäkerhet och informationssäkerhet.
- Förväntas verka för ett väl fungerande samarbete med kommunens IT organisation.
- Förväntas säkerställa en strategi som ska motverka multitasking och distraktioner och främja koncentration, till exempel läsning av appar, möjlighet till valda inställningar för notiser.
- Förväntas ge förutsättningar för att ledning, personal och elever ska ha kunskap om IT-användning, hantering av enheter samt grundläggande IT-säkerhet, etisk nätanvändning och rådande IT-lagstiftning.

3.2.2 KONKRETISERING AV MÅL PÅ REKTORSNIVÅ

Varje enhet konkretiserar digitaliseringsarbetet i en lokal Rutin för Digitalisering utifrån identifierat nuläge. Den lokala digitaliseringsplanens syfte är att realisera målen i Digitaliseringsstrategin och

konkretisera enhetens arbete med digitalisering. Den lokala planen utvärderas och revideras tillsammans med denna övergripande plan.

Förslag på innehåll (Mall)

- Läroplansmål för enheten
- Nulägesanalys SKL LIKA-enkät
- Nulägesbeskrivning
 - Beskrivning av digitala arbetsmiljön för personal och elever
 - Lista på vilka IT-verktyg, IT-plattform, program och licenser som användes, av vem och deras syfte.
 - Beskrivning av IKT-täthet, tillgång och efterfrågan
- Digitalt lärande i en tillgänglig lärmiljö
- Ansvar och roller
- Enhetens utvecklingsmål och prioriterade områden
- Kompetensutveckling för skolläring och personal

5. DIGITAL KOMPETENS

Digitaliseringsstrategin grundas på vetenskap och beprövad erfarenhet och vilar på den syn på kunskap och lärande som kommer till uttryck i läroplanerna. Digital kompetens beskrivs som en av EU:s åtta nyckelkompetenser för livslångt lärande. Digital kompetens beskrivs som särskilt viktig för självförverkligande och personlig utveckling, aktivt medborgarskap och anställningsbarhet.

5.1 DIGITAL KOMPETENS INOM OLIKA SKOLFORMER

Barn/elever och personal ska utveckla en digital kompetens som bidrar till att resultaten förbättras och verksamheten effektiviseras. Den pedagogiska planeringen bildar grunden för varje skola i arbetet med digital kompetens. I förskolan och på fritidshemmen används kvalitetsplanen för detta ändamål.

Grunden för den digitala kompetensen läggs i förskolan och är väsentlig för den samlade måluppfyllelsen i skolan. För att konkretisera arbetet finns rekommendationer från förskola till vuxenutbildning under 5.1.1-5.1.6.

5.1.1 DIGITALA FÄRDIGHETER FÖRSKOLAN

Enligt förskolans läroplan (Skolverket, 2018a) ska utbildningen ge barn förutsättningar och möjligheter att utveckla förståelse för den digitalisering de möter i vardagen. Riktlinjerna i läroplanen beskriver förskollärares ansvar för att barn ska få använda digitala verktyg på ett sätt som stimulerar både utveckling och lärande. Det innebär att barn ska få möjlighet att använda olika tekniker i syfte att utveckla sin förmåga att kommunicera, dokumentera, skapa och konstruera. Utbildningen ska också stödja och utveckla ett ansvarsfullt och kritiskt förhållningssätt där barn får möjlighet att samtala, tolka och värdera information för att på sikt kunna förstå risker med digital teknik.

Varje barn bör efter sin tid i förskolan klara att:

- använda pedagogiska program/appar
- använda digitala verktyg för kommunikation och sociala samspel

- använda lärplatta för att fotografera och filma och använda multimedia (bild, ljud och text) i kreativt skapande
- få förståelse för källkritik
- få upptäcka och utforska teknik i vardagen
- få förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap
- få tillgång till böcker, källkritik via digital uppläsning för ökad språkutveckling och på flera modersmål

5.1.2 DIGITALA FÄRDIGHETER GRUNDSKOLAN F – 3, FRITIDSHEM

Varje elev bör i åk 3 klara att:

- använda grundläggande ordbehandling, texter i digitala miljöer med länkar, QR-koder och andra interaktiva funktioner
- använda sig av tillgängliga verktyg ex diktering, uppläsning och bildstöd
- utnyttja miniräknarens och lärplattans möjligheter i matematik
- använda sökmotorer på internet och vara medveten om etik, säkerhet och lagar på Internet
- arbeta med källkritik och vara medveten om hur texter påverkar mottagaren
- använda bildredigeringsprogram för bearbetning av bilder och vara medveten om frågor gällande bildmanipulation
- spara och namnge skolarbeten på lärplatta och i molntjänster
- använda verktyg för kommunikation
- använda digitala verktyg för kreativt skapande
- använda digital tjänst för att läsa e-böcker, ljudböcker eller talböcker.
- använda digital tjänst för prov

5.1.3 DIGITALA FÄRDIGHETER GRUNDSKOLAN 4 – 6

Varje elev bör i åk 6 klara att:

- producera skolarbeten i ett ordbehandlingsprogram med bilder och redigera text
- presentera skolarbeten med ett presentationsprogram
- använda sig av tillgängliga verktyg ex diktering, bild till text, uppläsning och talsyntes
- använda e-post samt bifoga filer
- använda digitala verktyg för kreativt skapande
- använda enkla bild- och ljudredigeringsprogram
- agera ansvarsfullt utifrån etiska och sociala aspekter t.ex. språkbruk vid kommunikation i digitala miljöer
- kritiskt bedöma källors relevans och trovärdighet, tillämpa och vara insatt i lagar som GDPR och Upphovsrättslagen
- reflektera och få förståelse för personlig integritet och dataskydd
- kritiskt bedöma användningen av sociala medier och reflektera över hur man är schysst på nätet
- ha förståelse för att vi behöver tänka på vad vi delar, skriver och skickar till varandra
- logga in på lärplattform och ta del av relevant information
- använda lärplattform för kommunikation, publicering och information
- utföra enklare programmering

- använda digital tjänst för att läsa e-böcker, ljudböcker eller talböcker.
- använda digital tjänst för prov

5.1.4 DIGITALA FÄRDIGHETER GRUNDSKOLAN 7 – 9, GYMNASIET (IM)

Varje elev bör i åk 9 klara att:

- använda digitala verktyg för att göra beräkningar, presentera och tolka data
- använda olika former av presentationsprogram
- använda digitala verktyg som ett naturligt dokumentationsverktyg
- använda digitala verktyg för att redigera fotografier, film och ljud
- ha strategier för att hantera och sälla i stora informationsmängder
- kritiskt bedöma användningen av sociala medier och reflektera hur man är schysst på nätet
- förståelse för att vi behöver tänka på vad vi delar, skriver och skickar till varandra
- bemöta texter och bildmaterial källkritiskt och ställa frågor om textens lämplighet eller trovärdighet samt förvanskning av bilder
- ha strategier för att lösa matematiska uppgifter
- skriva egenproducerade texter och undvika att kopiera färdiga texter
- utveckla användandet av digitala verktyg för kreativt skapande
- dela dokument med andra med hjälp av lärplattform
- använda sig av tillgängliga verktyg ex diktering, bild till text, uppläsning och talsyntes
- använda digital tjänst för att läsa e-böcker, ljudböcker eller talböcker
- använda digital tjänst för prov
- använda Office365 obehindrat

5.1.5 DIGITALA FÄRDIGHETER VUXENUTBILDNING OCH SFI

Vuxenutbildningen står under en ständig omställning med ökad flexibilitet, tillgänglighet, individanpassning och tillgänglighet i tid och rum (Anywhere, Anytime, Any device). Därav ställs höga krav på digitaliseringen på Vuxenutbildningen. Digital kompetens beskrivs som särskilt viktig för självförverkligande, personlig utveckling, aktivt medborgarskap och anställningsbarhet. Eleverna förväntas ha digital kunskap utifrån styrdokumentet.

Varje elev bör klara av:

- Studieteknik, så även digital studieteknik
- Förståelse av hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling
- Använda digital teknik
- Kritiskt tänkande och förhållningssätt till digital teknik

6. DIGITAL ARBETSMILJÖ

Digital arbetsmiljö omfattar både fysisk och psykisk arbetsmiljö. Digitaliseringen skapar både möjligheter och risker avseende den fysiska, organisatoriska och det sociala samt den kognitiva arbetsmiljön.

Exempel på digital arbetsmiljö kan vara rutiner, policy, guider som underlättar för verksamheterna. Men det kan också vara skärmar för tysta avskärmade miljöer, eller att projektorlampan är ljussvag och ger försämrad kvalitet på undervisningen. Brister i den digitala arbetsmiljön ska liksom den fysiska arbetsmiljön rapporteras till chef. Även informationssäkerhetsincidenter i den digitala arbetsmiljön som orsakar störningar eller som har betydande inverkan ska anmälas till Servicedesk Skövde IT.

Den digitala arbetsmiljön ska ingå i arbetsmiljöarbetet och i det systematiska kvalitetsarbetet. Översyn av licenser och avtal sker systematiskt i Internkontrollen.

7. DIGITALT LÄRANDE I EN TILLGÄNGLIG LÄRMILJÖ

Med en tillgänglig utbildning menas att lärmiljöerna i pedagogiska, fysiska och sociala perspektiv är tillgängliga och anpassade till alla elevers olika behov och förutsättningar. (SPSM)

En tillgänglig lärmiljö där det finns digital kompetens och tillgängliga digitala verktyg kan ge barn och elever förutsättningar att lära, förstå och utvecklas på olika sätt. Det behövs kunskap om hur de digitala verktygen kan anpassas och användas utifrån barnets eller elevens förutsättningar och styrkor.

För elever med koncentrationssvårigheter kan verktygen vara ett stöd för att delta, fokusera, strukturera och även avskärma sig när det behövs. Appar och andra digitala verktyg som stöd för att läsa och skriva kan underlätta för den som har läs- och skrivsvårigheter. Verktygen gör det möjligt att använda samma studiematerial som andra i en grupp. Andra appar eller teknik ger stöd i stavning, skrivning och textredigering. Digitala verktyg som översätter matematiska formler till tal kan bidra till att elever med matematiska svårigheter kan förbättra sina resultat.

Digitala verktyg kan förbättra förmågor för kommunikation och konversation, öka elevers självständighet och lärandestrategier. De kan också öka motivationen och hjälpa elever att fokusera på sina uppgifter. Elever vars lärare använder digitala verktyg i sin undervisning på ett medvetet och planerat sätt kan nå högre resultat än de annars hade gjort.

För att säkerställa en likvärdig tillgänglig lärmiljö kring digitala lärresurser har skolledningen skolövergripande system, program, licenser. (Se bilaga 1). Varje år genomförs trivselenkäter för barn och elever där barn och elever får svara på deras upplevelser som berör lärmiljön. Denna redovisas och utvärderas årligen på alla enheter.

8. TILLGÅNG DIGITALA ENHETER

För att uppnå likvärdig tillgång av digitala enheter har Barn- och Utbildningsnämnden beslutat om en hållbar utbyggnadsplan för elevers och personals tillgång på arbetsplatsnära IT-verktyg. Denna utbyggnadsplan har påbörjats 2021 och kommer pågå till 2024. Därefter har Barn- och Utbildningsnämnden fastställt en årlig budget för inköp av arbetsplatsnära IT-verktyg.

En dator har en livslängd på 4 år respektive en surfplatta har en livslängd på 4 ½ år.

Målgrupp Elevgrupper	Tillgång
Förskolan småbarnavdelning	2 st Barnsurfplattor på varje avdelning Delad tillgång till interaktiv skärm för multi-touch och lärande i samspel.
Förskolan stora barnavdelning	2-3 st Barnsurfplattor på varje avdelning. Delad tillgång till interaktiv skärm för multi-touch och lärande i samspel.
Elever i förskoleklass	1:1 Surfplatta, headset, tangentbord
Åk 1- 3	1:1 Surfplatta, headset, tangentbord
Åk 4-6	1:1 Surfplatta, headset, tangentbord
Åk 7-9	1:1 Dator, headset
Gymn	1:1 Dator, headset
SFI A-B	28 st Allmänna Ipads
SFI/VUX	30-40st Allmänna datorer (beroende på elevantal)
Övriga	Allmän utrustning eller behovsanpassad utrustning

Målgrupp Personal	
Administrativ personal, Elevehälsa, Vuxenutbildningen	Skärm/ar, tangentbord, datormus, bärbar enhet, headset med sladd, dockningsstation
Pedagogisk personal	Bärbar enhet, tangentbord, datormus, headset med sladd

Förskolans personal och fritidshem	Bärbar surfplatta, tangentbord, headset
Särskilt stöd	Mobiltelefoni
Övriga	Allmän utrustning eller behovsanpassad utrustning

8.1 PLANERING AV INKÖP OCH TEKNISK UTURSTNING

Vid planering, inköp och gallring av teknisk arbetsplatsnära IT-verktyg behöver förvaltningen beakta ett antal aspekter som beskrivs nedan.

8.1.2 SKOLVERKETS KRAV, DIGITALA PROV

De tekniska kriterier som Skolverket kräver för huvudmännen och skolorna att tillhandaha för att kunna genomföra digitala nationella prov och nationella betygsstödjande bedömningsstöd. Under 2023 är målsättningen att vi har en infrastruktur på plats som förbereds för ett säkert provgenomförande.

Skolverket utgår från att digitala enheter och kringutrustning uppfyller följande:

- Datorer och surfplattor har en skärmapplösning på minst 1366 x 768.
- Surfplattor har en skärmstorlek på minst 9,6 tum.
- Hörlurar finns för prov som innehåller ljudmaterial.
- Externa tangentbord finns i de fall prov genomförs på surfplattor.

Tänk på att:

- De nationella proven bör genomföras på en digital enhet som eleven och skolpersonalen är van vid.
- En förutsättning kommer att vara att det finns tillräckligt många digitala enheter så att alla elever i en årskurs, en gymnasiekurs eller en grupp av komvuxelever kan genomföra proven samtidigt.
- Det kommer att vara viktigt att med god framförhållning genomföra regelbundna kontroller och uppdateringar av de digitala enheter och kringutrustning som huvudman avser ska användas för att genomföra digitala nationella prov.
- Vid provtillfället kommer strömförsörjning till de digitala enheterna behöva säkerställas.

8.1.3 INFORMATIONSSÄKERHET

Informationssäkerhet handlar framför allt om att hindra information från att läcka ut, förvanskas och förstöras. Det handlar också om att rätt information ska finnas tillgänglig för rätt personer, och i rätt tid. Information ska inte kunna hamna i orätta händer och missbrukas. De registrerade ska veta vem som använder deras personuppgifter och varför.(IMY)

Vid användandet av digitala enheter beaktas med stort allvar att personuppgifter inte ska delas eller komma i orätta händer. Barn- och utbildningsförvaltningen följer de regler och anvisningar som är uppsatta i kommunens arbete kring [Informationssäkerhet](#).

Uppföljning kring system och användning sker igenom att lista informationstillgångar i Stratsys. Digitala läromedel registreras i Skolon samt appar hanteras via digitala listor.

Hantering och inköp av enheterna administreras utifrån hur enheterna kan tillåtas dela personuppgifter. En dator kan ur informationsäkerhet delas mellan flera användare. På en surfplatta får inte personlig data visas om enheten inte är personlig.

8.1.4 UPPHANDLING

Vi följer den av Karlsborgs kommun uppsatta inköpsprocess som gäller för upphandling av IT-utrustning.

8.1.5 GRÖN IT – VÅRT HÅLLBARHETSARBETE – FÖRBRUKADE ENHETER

Varje år gör alla enheter en rensning på gammal teknik, där allt som inte används samlas in och får nytt liv på annan avdelning eller återvinns på annat sätt. En smart surfplatta kan exempelvis få nytt liv som en styrpanel eller användas endast till yngre barn som förstöringsglas eller vid informationssökning. Äldre datorer kan användas av förstagångsanvändare för tangentbordsträning eller av teknikstudenter som är intresserade av att se hur en dator ser ut på insidan. Om tekniken inte kan återanvändas i verksamheten görs en utvärdering om den ska repareras, rekonditioneras eller säljas vidare för återanvändning eller plockas isär och återvinnas. Vi återvinner all utrustning till 100%!

8.1.6 KOSTNADSFRI SKOLA

FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 28: Staterna ska göra grundutbildningen obligatorisk och kostnadsfritt tillgänglig för alla.

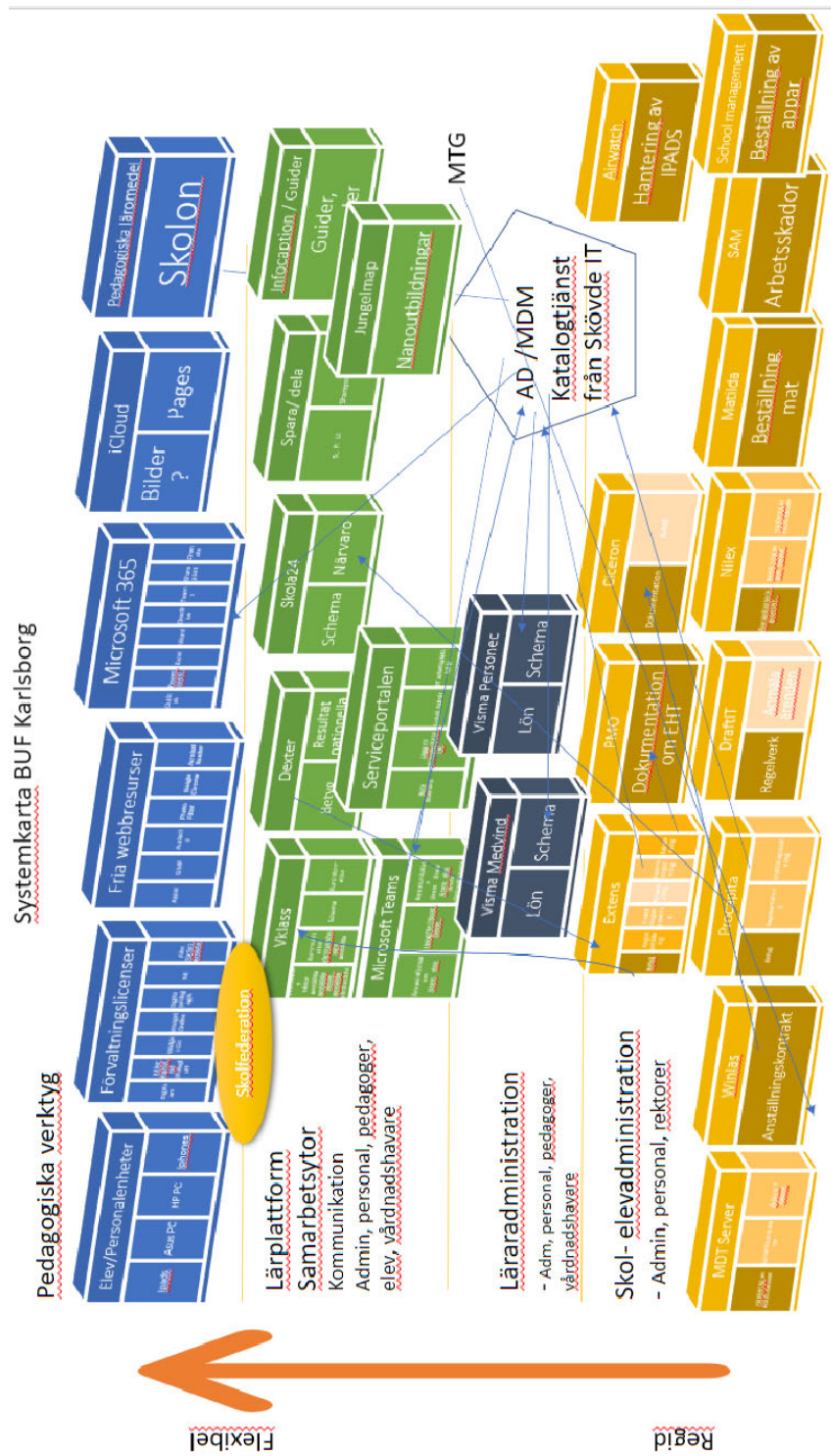
Vid planering för strategi och digitaliseringsplan tas hänsyn till de regler som gäller för avgiftsfri skola. Elever får medhava egen utrustning men skolan måste tillhandahålla digital teknik och verktyg för likvärdig tillgång.

Utbildningen i de obligatoriska skolformerna ska vara avgiftsfri. Eleverna ska ha kostnadsfri tillgång till böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning. Med lärverktyg avses den utrustning och materiel, förutom böcker, som eleverna behöver för att kunna nå målen för utbildningen. Sådana lärverktyg kan även avse alternativa verktyg för lärande till exempel talsyntes. Om en elev får distansundervisning som särskilt stöd ska eleven ha kostnadsfri tillgång till den tekniska utrustning som behövs för detta. (Skolverket)

BILAGA 1 FÖRVALTNINGSÖVERGRIPANDE SYSTEM, PROGRAM, LICENSER

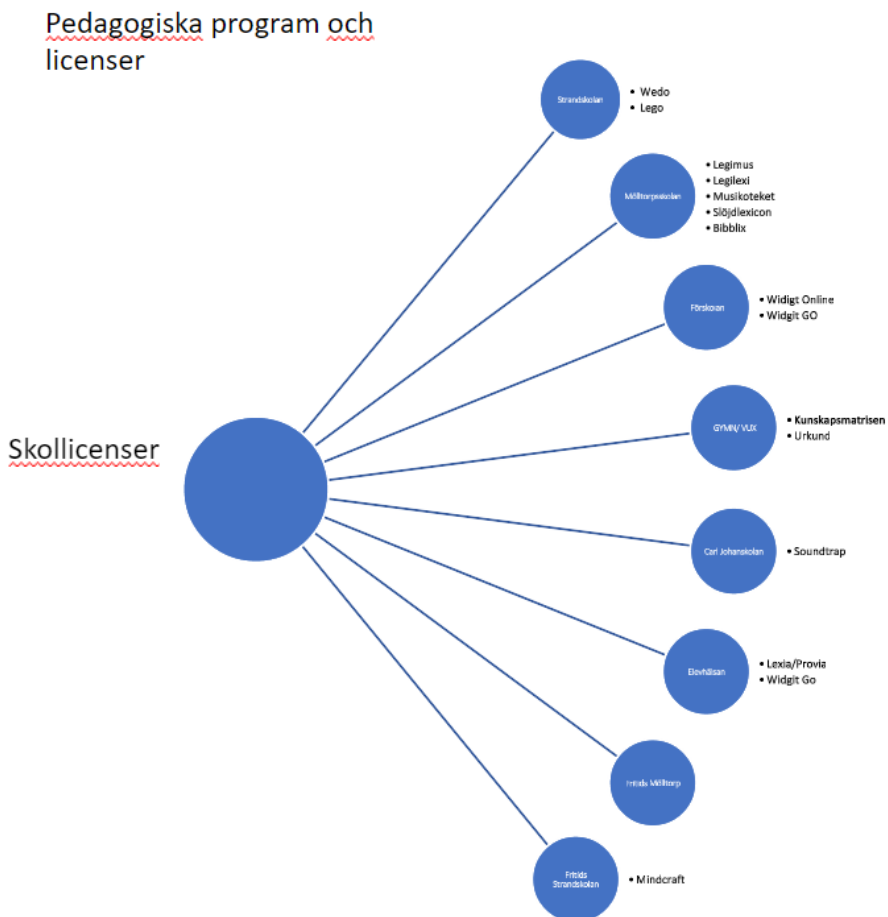
Elevregister, adm, betyg	Extens, Procapita. Dexter
Lärplattform	Vklass, Teams (VUX/GYMN)
Journalssystem	PMO
Kräkningsärenden	DraffIT
Inlästa läromedel	Inläsningstjänst ILT
Studiestöd	Begreppa (ILT), Digital Pedagogik, Skolon, Inläsningstjänst
Digitalt bibliotek	Bibblix, Polyglutt, Polyfino
Digitala prov	DigiExam
Talsyntes	Microsoft
Bildstöd	Inprint, Widgit online, Widgit GO
Program för produktivitet	Office365
Kartlägga läsfärdighet	Lexia/Provia, Legilexi
Uppslagsverk	Har inget idagsläget

BILAGA 2 SYSTEMÖVERSIKT

BILAGA 3 PEDAGOGISKA PROGRAM OCH LICENSER

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

BILAGA 4 SYSTEMANSVARIGA FÖR BUNS VERKSAMHETSPROGRAM

!

Adobe – Karlsborgs IT-chef
Airwatch- Förvaltningens IT-tekniker/administratör, Förvaltningens IKT-strateg
Ciceron – Fredrika Hermansson
Dexter - Förvaltningens administratör
Digixam – Förvaltningens IT-tekniker/administratör
DraftIT – Förvaltningens administratör
EPI Hemsidan – Förvaltningens administratör / Förvaltningens IKT-strateg
Extens - Förvaltningens administratör
Facebook – Förvaltningens administratör , Förvaltningens IKT-strateg
Infocaption- Förvaltningens IKT-strateg
Inläsningstjänst – Förvaltningens IKT-strateg
Jungelmap - Förvaltningens IKT-strateg
Matilda – Kostchef
MDT server – Förvaltningens IT-tekniker/administratör
Nilex – Förvaltningens IT-tekniker/administratör
Office365- Förvaltningens IKT-strateg, Förvaltningens IT-tekniker/administratör
PMO - Förvaltningens IKT-strateg, skolsköterska, Elevhälsoschef
Procapita -Rektor Vuxenutbildningen
Arbetsmiljöverktyget – Förvaltningens administratör
Schoolsoft Managment – Förvaltningens IKT-strateg, Förvaltningens IT-tekniker/administratör
Skola24 –Matematiklärare Vuxenutbildning
Visma Medvind - Skövde IT
Visma Personec - Skövde IT
Vklass - Förvaltningens administratör
Winlas- HR-avdelningen

!